VNEUS Koikkalainen Anna(VNK) 17.12.2018

Viite

Asia
Joulukuun Eurooppa-neuvosto 13.-14.12 ja art. 50 Eurooppa-neuvosto 13.12.

Joulukuun Eurooppa-neuvoston pääaiheina olivat monivuotinen rahoituskehys, sisämarkkinat ja muuttoliike.

Monivuotisesta rahoituskehyksestä keskusteltiin ensimmäistä kertaa Eurooppa-neuvostossa. Tavoitteena on sopu syksyllä 2019. Sisämarkkinoiden jatkokehittämiselle tärkeät strategiset linjaukset ml. digitalisaation ja palvelutalouden osalta kirjattiin päätelmiin. Muuttoliikettä koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistavan toimeenpanosta keskusteltiin. Eurooppa-neuvosto ilmaisi vakavan huolensa tilanteen kärjistymisestä Kertšinsalmessa ja Asovanmerellä sekä Venäjän kansainvälisen oikeuden vastaisista toimista. Lisäksi esillä olivat ilmastonmuutos, turvallisuus ja puolustus, disinformaatio, rasismin ja muukalaisvihan torjunta, kansalaiskuulemiset ja strategisen ohjelman valmistelu.

Eurooppa-neuvosto (art. 50) selvensi päätelmissään Irlantia koskevan vararatkaisun tulkintaa.

Monivuotinen rahoituskehys

Monivuotista rahoituskehystä 2021–2027 käsiteltiin ensimmäistä kertaa Eurooppa-neuvoston tasolla. Itävallan puheenjohtajakaudella tehtyyn työhön oltiin tyytyväisiä. Tulevaa puheenjohtajaa kehotettiin jatkamaan työtä. Tavoitteena on päästä yhteisymmärrykseen asiassa syksyllä 2019 kokontuvassa Eurooppa-neuvostossa.

Sisämarkkinat

Suomi vaikutti siihen, että sisämarkkinoista sovittiin eteenpäin katsovat päätelmät, joissa huomioidaan jatkotyön kannalta tärkeät strategiset linjaukset. Eurooppa-neuvosto käy keväällä 2019 perusteellisen keskustelun sisämarkkinoiden ja EU:n digitaalipolitiikan tulevasta kehityksestä EU:n seuraavan strategisen ohjelman valmistelua varten. Eurooppa-neuvosto korosti, että sisämarkkinoiden kehittämisessä on huomioitava digitalisaation ja tekoälyn sekä data- ja palvelutalouden kasvu ja siirtyminen vihreämpään talouteen. Eurooppa-neuvosto kehotti johdonmukaiseen otteeseen kaikkia asiaan liittyviä politiikkoja koskien. Muun muassa Suomen ehdotuksesta Eurooppa-neuvoston päätelmiin sisällytettiin kehotus komissiolle jatkaa sisämarkkinoiden esteitä koskevaa työtä.

Muuttoliike

Eurooppa-neuvosto käsitteli muuttoliikettä koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistapansa toimeenpanoa kesäkuun ja lokakuun 2018 päätelmiensä mukaisesti. EU:n ja jäsenvaltioiden ulkoisen muuttoliikepolitiikan seurauksena on havaittujen laittomien rajanylitysten määrä saatu laskemaan

kriisiä edeltäneelle tasolle ja laskusuunta jatkuu. Nykyisten ja kehittymässä olevien reittien tarkkailua on jatkettava, erityisesti huomioiden muuttajien määrän kasvu viime aikoina läntisen ja itäisen Välimeren reiteillä. Eurooppa-neuvosto kehotti saattamaan pikaisesti päätökseen neuvottelut eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta. Eurooppa-neuvosto kehotti lisäämään ponnisteluja, jotta neuvottelut palauttamisdirektiivistä, turvapaikkavirastosta ja yhteisen turvapaikkajärjestelmän kaikista osista saataisiin päätökseen.

Muut asiat

Ulkosuhteet

Eurooppa-neuvosto ilmaisi vakavan huolensa tilanteen kärjistymisestä Kertšinsalmessa ja Asovanmerellä sekä Venäjän kansainvälisen oikeuden vastaisista toimista. EU on sitoutunut Ukrainan suvereniteettiin, alueelliseen koskemattomuuteen ja itsenäisyyteen eikä tunnusta Krimin laitonta liittämistä. Venäjän on vapautettava pidätetyt ja palautettava takavarikoidut alukset. EU on valmis toimiin, joilla lujitetaan edelleen sen antamaa tukea erityisesti konflikteista kärsivien Ukrainan alueiden avustamiseksi. Eurooppa-neuvosto keskusteli myös EU:n ja Arabiliiton huippukokouksen valmistelusta.

Ilmastonmuutos

Suomi korosti kokouksessa tarvetta lisätä ilmastonmuutoksen vastaisia toimia. Keskustelu Eurooppa-neuvostossa on tarpeen. Eurooppa-neuvosto huomioi päätelmissään komission tiedonannon EU:n pitkän aikavälin ilmastostrategiasta. Eurooppa-neuvosto antaa ohjeistusta vuoden 2019 ensimmäisellä puoliskolla, jotta EU voi esittää pitkän aikavälin strategiansa vuoteen 2020 mennessä Pariisin sopimuksen mukaisesti.

Turvallisuus ja puolustus

Eurooppa-neuvosto huomioi turvallisuuden ja puolustuksen alalla aikaansaadun merkittävän edistyksen. Suomen ehdotuksesta Eurooppa-neuvosto vahvisti päätelmissään siviilikriisinhallinnan kompaktin.

Disinformaatio

Eurooppa-neuvosto peräänkuulutti määrätietoista, kattavaa ja riittävän hyvin resursoitua reagointia disinformaatioon ja korosti tarvetta toimeenpanna komission ja korkean edustajan esittämä toimintasuunnitelma.

Rasismin ja muukalaisvihan torjunta

Eurooppa-neuvosto tuomitsi antisemitismin, rasismin ja muukalaisvihan ja huomioi neuvoston 6.12. hyväksymän julkilausuman.

Kansalaiskeskustelut ja -kuulemiset sekä strategisen ohjelman valmistelu

Eurooppa-neuvosto huomioi järjestetyt kansalaiskuulemiset. Epävirallisessa kokouksessa Sibiussa 2.5.2019 keskustellaan seuraavan institutionaalisen syklin prioriteeteista. Seuraavasta strategisesta ohjelmasta on tarkoitus sopia kesäkuussa 2019.

Eurooppa-neuvosto (art. 50)

Puheenjohtaja Tusk ilmoitti 12.12., että Eurooppa-neuvoston yhteydessä 13.12. järjestetään myös Eurooppa-neuvosto (art. 50). Pääministeri May esitti tilannearvionsa. Tämän jälkeen kokoontunut Eurooppa-neuvosto (art. 50) hyväksyi lyhyet päätelmät. Se vahvisti 25.11.2018 antamansa päätelmät, joissa erosopimus vahvistettiin ja poliittinen julistus hyväksyttiin. Sopimusta ei neuvotella uudelleen. Britannian kanssa halutaan tulevaisuudessa mahdollisimman läheinen kumppanuus. Eurooppa-neuvosto korosti, että Irlantia koskeva vararatkaisu on tarkoitettu vakuutukseksi, jolla vältetään kova raja Irlannin saarella ja varmistetaan sisämarkkinoiden yhtenäisyys. EU pyrkii määrätietoisesti ja nopeasti kohti myöhemmin tehtävää sopimusta, jolla vaihtoehtoiset järjestelyt vahvistetaan 31.12.2020 mennessä, jotta vararatkaisua ei tarvitsisi ottaa käyttöön. Jos vararatkaisu kuitenkin jouduttaisiin ottamaan käyttöön, sitä sovellettaisiin väliaikaisesti, paitsi jos tai kunnes se korvataan myöhemmin tehtävällä sopimuksella, jolla varmistetaan kovan rajan välttäminen. Eurooppa-neuvosto vaati myös tehostamaan valmistautumista Britannian eron seurauksiin kaikilla tasoilla ja huomioimaan kaikki mahdolliset lopputulokset.

LIITTEET

Asiasanat	Eurooppa-neuvosto, muukalaisviha, muuttoliike, rahoituskehykset, sisämarkkinat, ilmastonmuutos
Hoitaa	**OM, SM, TEM, UM, VM, VNK, YM**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, PLM, STM